KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-111 d.d. 5 april 2012
(mr. H.J. Schepen, voorzitter, mevrouw mr. J.W.M. Lenting en mr. W.F.C. Baars, leden en de mr. P.E. Roodenburg, secretaris)

Samenvatting

Bij beslaglegging op de bankrekening van een rekeninghouder is maatgevend het moment waarop de rekeninghouder een recht op creditering verkrijgt. De opdracht tot overboeking van Consument had terstond een onherroepelijk karakter verkregen en voor de ex-partner ontstond terstond een recht op creditering. Dat dit intern bij Aangeslotene ten tijde van het uitbrengen van het beslagexploit nog niet had geleid tot een boeking, maar slechts ten behoeve van de ex-partner gereserveerd stond, doet aan de rechtsgeldigheid van het beslag niet af. Aan Consument is nadien dan ook ten onrechte medegedeeld dat het beslag geen doel had getroffen.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting met bijlagen d.d. 20 januari 2011;
- het antwoord van Aangeslotene met bijlagen d.d. 8 juli 2011;
- de repliek van Consument met bijlagen d.d. 19 juli 2011;
- de dupliek van Aangeslotene d.d. 1 augustus 2011;
- de ter zitting door de gemachtigde van Consument overgelegde pleitnota.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.
De Commissie heeft vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.
De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling te Den Haag op 20 januari 2012. Aldaar zijn partijen verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1 Op 11 november 2008 heeft Consument om 08:51 met behulp van internetbankieren van (de rechtsvoorganger van) Aangeslotene een bedrag van € 9.016,25 overgemaakt naar de eveneens bij (de rechtsvoorganger van) Aangeslotene aangehouden girorekening van de ex-partner van Consument. De overboeking had betrekking op achterstallige kinderalimentatie die Consument aan zijn ex-partner verschuldigd was.

2.2 Enkele minuten later, om 08:58, heeft de door Consument ingeschakelde deurwaarder onder Aangeslotene op de girorekening van de ex-partner executoriaal derdenbeslag gelegd voor een bedrag van € 8.537,74. Consument vordert dit bedrag

van de ex-partner uit hoofde van een executoriale titel, betreffende achterstallige huurpenningen.

2.3 Het bedrag van € 9.016,25 is dezelfde dag om 10:07 bijgeschreven op de girorekening van de ex-partner.

2.4 De ex-partner is op dezelfde dag om 13:07 overgegaan tot opname van het op dat moment op haar betaalrekening aanwezige saldo.

2.5 Bij brief van 10 december 2008 heeft de afdeling Rechtspositie Rekeninghouders van de rechtsvoorganger van Aangeslotene aan Consument bericht dat het gelegde beslag geen doel heeft getroffen.

3. Geschil

3.1 Consument vordert vergoeding van een bedrag van € 8.537,74.

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen.

- Consument heeft zorgvuldig gehandeld door alvorens tot beslaglegging over te gaan zich door middel van de door hem ingeschakelde deurwaarder tot de rechtsvoorganger van Aangeslotene te wenden om navraag te doen omtrent de verwerkingstijd van betaalopdrachten. Daarbij werd medegedeeld dat een overboeking van de (ene) Xbank rekening naar een (andere) Xbank rekening direct werd afgeschreven van de rekening van de betaler en direct beschikbaar was op de rekening van de begunstigde. Dezelfde informatie was ook te vinden op de website van Aangeslotene.
- De opdracht tot overboeking is gegeven om 08.51 uur en het beslagexploit is uitgebracht om 08.58 uur. Aangeslotene heeft derhalve of de boeking ten gunste van de ex-partner - in tegenstelling tot haar mondelinge informatie en website - niet tijdig uitgevoerd of onjuiste informatie over de snelheid van overboekingen gegeven.
- Het is ook mogelijk dat het beslagexploit bij Aangeslotene (intern) niet tijdig is doorgestuurd naar de betreffende afdeling. De rekening van de ex-partner was hierdoor niet geblokkeerd, waardoor de ex-partner het bedrag van haar rekening heeft kunnen opnemen. Ook dit kan Aangeslotene worden verweten.

3.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, het volgende verweer gevoerd.

- Er is een onderscheid tussen de snelheid van verwerking en de snelheid van daadwerkelijke boeking. Er is onderscheid tussen “Zichtbaar en beschikbaar op Betaalrekening van Y” en de “Boekdatum”. Overschrijvingen tussen betaalrekeningen van de Xbank zijn direct zichtbaar. De boekdatum van dergelijke overschrijvingen vindt dezelfde dag plaats, mits de opdracht voor 22:00 is gegeven. Dit impliceert dat de boeking niet direct, maar op een later moment plaatsvindt. Dit onderscheid is zo duidelijk dat Consument had kunnen weten dat het ‘direct’ zichtbaar zijn van de afschrijving niet per definitie gelijk staat aan de boekingsdatum.
- Aangeslotene werkt met reserveringen. Een reservering wil zeggen “een betaaltransactie die nog niet volledig is verwerkt”, doch kan daarbij de betalingsopdracht niet meer worden ingetrokken. Vervolgens worden de reserveringen verwerkt en wordt een reservering omgezet in een boeking. Een

betaaltransactie is (pas) volledig verwerkt ná de boeking. In onderhavige zaak was de boeking van het bedrag van € 9.016,25 definitief op 11 november 2008 om 10:07. Op het moment dat Consument een executoriaal derdenbeslag op de rekening van de ex-partner legde, was de boeking (dus) nog niet definitief, waardoor het bedrag niet onder het (derden)beslag viel.

- De betaalopdracht is binnen een redelijke termijn, als bedoeld in artikel 4 van de voorwaarden, uitgevoerd. Gelet op de termijn waarbinnen de verwerking en de daadwerkelijke boeking hebben plaatsgevonden, is er geen sprake van een buitenproportionele verwerkingstermijn, noch van overschrijding van een redelijke termijn. De verwerking van de betaling is (daarmee) uitgevoerd conform de van toepassing zijnde voorwaarden en procedures.
- Gezien het tijdsbestek van 7 minuten tussen de overboeking naar de rekening van de ex-partner en de executoriale beslaglegging heeft Consument geen rekening gehouden met een redelijke verwerkingstermijn. Hierdoor heeft Consument het risico genomen dat het bedrag nog niet op de rekening van de ex-partner was bijgeboekt. Dit risico dient voor rekening van Consument te blijven.
- Consument heeft geen schade geleden.

4. Zitting

Ter zitting hebben partijen hun standpunten en herhaald en toegelicht. Voor zover nodig in het kader van de beoordeling van dit geschil wordt hieronder nader op de aangedragen stellingen ingegaan.

4.1 Door Consument is het volgende ter sprake gebracht.

- Aangeslotene heeft voorafgaand aan de beslaglegging onjuiste informatie verschaft. Op basis van deze kennelijk onjuiste informatie heeft Consument de executoriale beslaglegging uit laten voeren zoals thans is geschied. Echter, het beslag is niet beklijfd. Hiermee is Consument een verhaalsmogelijkheid ontnomen.
- Consument heeft geen andere executiemaatregelen getroffen, zoals het leggen van beslag op de bijstandsuitkering van de ex-partner. De kosten van dergelijke maatregelen wegen in het onderhavige geval namelijk niet op tegen de baten.

4.2 Aangeslotene heeft het volgende toegelicht.

- Het is niet mogelijk om beslag te leggen op reserveringen *(zie ook r.o. 3.3)*.
- In geval van beslaglegging is de daadwerkelijke creditering de bóekdatum. Dit is (intern) beleid van Aangeslotene, en is nergens gepubliceerd.

5. Beoordeling

Naar aanleiding van het over en weer door partijen gestelde en hetgeen door hen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, overweegt de Commissie als volgt.

5.1 Aangeslotene heeft zich op het standpunt gesteld dat het door Consument gelegde beslag geen doel heeft getroffen. Dit standpunt is niet in overeenstemming met het recht. Bij beslag op de bankrekening van een rekeninghouder (in casu de ex-partner

van Consument) is maatgevend het moment waarop de rekeninghouder een recht op creditering verkrijgt (zie Tekst & Commentaar, aantekening 5 bij artikel 6:114 Boek 6 BW). Uit hetgeen Aangeslotene heeft aangevoerd volgt, dat voor Consument de opdracht tot overboeking van € 9.016,25 terstond een onherroepelijk karakter had verkregen en voor de ex-partner terstond een recht op creditering ontstond. Dat dit intern bij Aangeslotene ten tijde van het uitbrengen van het beslagexploit nog niet had geleid tot een boeking, maar slechts ten behoeve van de ex-partner gereserveerd stond, doet aan de rechtsgeldigheid van het beslag niet af. Een en ander betekent dat Consument voorafgaand aan het beslag niet onjuist is voorgelicht, maar dat aan Consument nadien ten onrechte is medegedeeld dat het beslag geen doel had getroffen.

5.2 Aangeslotene heeft de rekening van de ex-partner van Consument ten onrechte niet geblokkeerd waardoor de ex-partner het door Consument op haar rekening gestorte bedrag heeft kunnen opnemen. Aangeslotene dient de schade die daarvan voor Consument het gevolg is, te vergoeden. Die schade is niet gelijk aan het bedrag dat Consument van de ex-partner te vorderen had. In de eerste plaats had Consument tegen de verklaring van Aangeslotene dat het beslag geen doel had getroffen kunnen opkomen op grond van artikel 477a Rv, hetgeen is nagelaten. Voorts heeft Consument jegens de ex-partner andere executiemaatregelen (zoals beslag op de uitkering van de ex-partner) kunnen leggen, hetgeen tot op de dag van de zitting niet had plaatsgevonden. Een en ander bracht/brengt echter vertraging in de inning en een verhoging van kosten met zich mee, die vermeden zouden zijn indien Aangeslotene het beslag op de juiste wijze had afgewikkeld. De Commissie acht Aangeslotene dan ook gehouden Consument voor dit nadeel een in redelijkheid vast te stellen vergoeding te betalen van € 1.000,-.

5.3 Nu Consument ten dele in het gelijk wordt gesteld dient Aangeslotene de door Consument in verband met het aanhangig maken en de behandeling van het geschil gemaakte kosten ad € 50,- te vergoeden.

6. Beslissing

De Commissie beslist, als bindend advies, dat Aangeslotene binnen een termijn van vier weken na de dag waarop een afschrift van deze beslissing aan partijen is verstuurd aan Consument vergoedt een bedrag van € 1.000,- alsmede vergoeding aan Consument van diens eigen bijdrage aan de behandeling van deze klacht, zijnde € 50,-.
Bij gebreke van tijdige betaling is Aangeslotene tevens de wettelijke rente over het bedrag van € 1.000,- verschuldigd.
Het meer of anders gevorderde wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.